

Środa, 15 grudnia 2010 r.

41. wyraża ubolewanie, iż wspólnej strategii Afryka-UE nie towarzyszy plan finansowania, i wzywa po raz kolejny do zapisania EFR w budżecie w celu zapewnienia parlamentarnej kontroli nad wykorzystaniem poszczególnych europejskich instrumentów finansowych w realizacji poszczególnych rodzajów partnerstwa;
42. liczy na większe zaangażowanie organów ministerialnych we wdrażanie strategii;
43. wnosi, by umożliwiono Parlamentowi Panafrykańskiemu i Parlamentowi Europejskiemu wykonywanie przypisanej im roli nadzoru realizacji strategicznego planu działań;
44. wzywa parlamenty wszystkich państw Afryki i UE do analizy planu strategicznego oraz do przeprowadzenia debaty na jego temat;

*

* *

45. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji UE i UA, Wysokiemu Przedstawicielowi Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, rządów i parlamentom państw członkowskich, Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE oraz Parlamentowi Panafrykańskiemu.

Prawa podstawowe w Unii Europejskiej (2009) - skuteczne wdrażanie po wejściu w życie Traktatu z Lizbony

P7_TA(2010)0483

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych w Unii Europejskiej (2009–2010) – kwestie instytucjonalne po wejściu w życie traktatu lizbońskiego (2009/2161 (INI))

(2012/C 169 E/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając preambułę Traktatu o Unii Europejskiej, w szczególności akapit drugi oraz akapity od czwartego do siódmego,
- uwzględniając art. 2, art. 3 ust. 3 akapit drugi, art. 6 i 7 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 grudnia 2000 r., w brzmieniu ogłoszonym w dniu 12 grudnia 2007 r. w Strasburgu,
- uwzględniając europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPCz),
- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie strategii skutecznego wprowadzania w życie Karty praw podstawowych przez Unię Europejską (COM(2010)0573),
- uwzględniając wszystkie odpowiednie konwencje i zalecenia Rady Europy i ONZ w dziedzinie praw podstawowych, w tym wyspecjalizowanych organów monitorujących,
- uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TS) oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCz),

Środa, 15 grudnia 2010 r.

- uwzględniając Protokół ustaleń między Radą Europy a Unią Europejską ⁽¹⁾,
 - uwzględniając dokument pt. „Program sztokholmski – Otwarta i bezpieczna Europa dla dobra i ochrony obywateli”,
 - uwzględniając działalność i roczne sprawozdania Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (APP),
 - uwzględniając sprawozdania organizacji pozarządowych dotyczące praw człowieka,
 - uwzględniając wysłuchanie publiczne zorganizowane przez Parlament Europejski w dniach 21–22 czerwca 2010 r. w sprawie wpływu Karty praw podstawowych na rozwój europejskiej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (PWBS),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie stanu praw podstawowych w Unii Europejskiej w latach 2004-2008 ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu PE,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A7-0344/2010),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej Unia opiera się na wspólnocie niepodzielnych i powszechnych wartości poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, solidarności, praworządności, jak również poszanowania praw człowieka, które obejmują wszystkie osoby mieszkające na terytorium Unii Europejskiej, w tym członków mniejszość; mając na uwadze, że skuteczna gwarancja i upowszechnianie praw musi być ogólnym celem wszystkich dziedzin polityki europejskiej, tym ich wymiaru zewnętrznego, oraz zasadniczym warunkiem skonsolidowania Unii Europejskiej, co przyczyni się do wspierania pokoju, wartości i zasad dotyczących praw człowieka i wolności podstawowych oraz dobrobytu ludzi,
- B. mając na uwadze, że wraz z wejściem w życie traktatu lizbońskiego powstała w UE nowa sytuacja w dziedzinie praw człowieka, w której Karta praw podstawowych (Karta) stała się prawnie wiążąca, co uczyniło z podstawowych wartości konkretne prawa; mając na uwadze, że od chwili jej przyjęcia Karta stała się źródłem inspiracji dla orzecznictwa sądów europejskich; mając na uwadze, że Komisja sporządziła roczne sprawozdanie na temat stosowania Karty, a w sprawozdaniach rocznych APP należy ujmować kwestię upowszechniania i stosowania praw podstawowych wynikających z Karty,
- C. mając na uwadze, że należy rozwijać prawdziwą kulturę praw podstawowych, upowszechniać ją i umacniać w instytucjach Unii, a także w państwach członkowskich, w szczególności wówczas, gdy stosują one i wdrażają prawo Unii zarówno wewnątrz kraju, jak i w stosunkach z krajami trzecimi,
- D. mając na uwadze, że zgodnie z Regulaminem Parlament Europejski może dorocznie rozpatrywać, analizować i oceniać sytuację praw podstawowych oraz wydawać zalecenia,

Nowa struktura praw podstawowych po wejściu w życie traktatu lizbońskiego

1. podkreśla, że skuteczna ochrona i upowszechnianie praw człowieka i wolności podstawowych stanowi fundament demokracji i praworządności w Unii Europejskiej oraz niezbędny warunek skonsolidowania europejskiej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz że wymaga działań na różnych szczeblach (międzynarodowym, europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym); podkreśla ponadto rolę, jaką mogą odegrać organy regionalne i lokalne w konkretnym wdrażaniu i upowszechnianiu tego rodzaju praw; w związku z tym wzywa wszystkie instytucje UE oraz rządy i parlamenty państw członkowskich do sformułowania w nowych ramach instytucjonalnych i prawnych stworzonych przez traktat lizboński kompleksowej polityki wewnętrznej UE w zakresie praw człowieka, zapewniającej skuteczne mechanizmy odpowiedzialności na szczeblu krajowym i unijnym w celu przeciwdziałania naruszaniu praw człowieka;

⁽¹⁾ CM(2007)74.

⁽²⁾ Dz.U. C 46E z 24.2.2010, s. 48.

Środa, 15 grudnia 2010 r.

2. zwraca uwagę na swoje rezolucje oraz pytania ustne wymagające debaty i ustalenia wizyt rozpoznawczych z 2009 r., w których poruszano konkretne prawa podstawowe, takie jak ochrona prywatności, godności osobistej i danych, zakaz tortur, swoboda przekonań, sumienia i wyznania, wolność wypowiedzi i swoboda informacji, wolność prasy i mediów, niedyskryminacja i stosowanie języków mniejszości, kwestie Romów i swoboda przemieszczania, kobiety romskie, dyskryminacja par tej samej płci pozostających w związku małżeńskim lub partnerskim, niepełnoletni, ośrodki przetrzymywania migrantów oraz domniemane nielegalne przetrzymywanie więźniów w ramach programu CIA w sprawie wydawania osób; podkreśla, że wszystkie te rezolucje odzwierciedlają wartości zapisane w Karcie, pokazują wyraźne zobowiązanie do powszedniej ochrony praw podstawowych oraz formułują polityczny przekaz do wszystkich osób zamieszkujących w UE, państw członkowskich, instytucji unijnych oraz partnerów międzynarodowych;
3. ubolewa, że Rada i Komisja nie zastosowały się do żadnego z zaleceń zawartych w sprawozdaniu Parlamentu Europejskiego z 2007 r. w sprawie zbadania sprawy rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów⁽¹⁾, ani nie podzieliły się z Parlamentem Europejskim informacjami na temat dyskusji między UE i USA w tej sprawie;
4. uważa, że należy pokazać zmiany w odniesieniu do ochrony praw podstawowych w okresie po wejściu w życie traktatu lizbońskiego i w związku z tym wydając niniejszą rezolucję, zamierza wyjaśnić rolę, jaką każda instytucja i mechanizm powinny odgrywać w nowej europejskiej strukturze praw podstawowych;
5. ponownie podkreśla, że wejście w życie traktatu lizbońskiego w dniu 1 grudnia 2009 r. przekształciły obraz prawny UE, która powinna coraz bardziej zyskiwać charakter wspólnoty podzielającej te same wartości i zasady; z zadowoleniem przyjmuje zatem nowy wielopoziomowy system ochrony praw podstawowych, który wywodzi się z wielu źródeł, a realizuje go wiele mechanizmów, w tym prawnie wiążąca Karta, prawa zagwarantowane w EKPCz, których uznanie wynika z przyjętego przez Unię obowiązku przystąpienia do konwencji, prawa oparte na tradycjach konstytucyjnych państw członkowskich oraz ich wykładnia zgodna z orzecznictwem ETPCz i TS;
6. potwierdza, że Karta posiada taką samą wartość prawną jak Traktaty i stanowi najnowocześniejszą kodyfikację praw podstawowych, która zapewnia odpowiednią równowagę praw i solidarności oraz obejmuje prawa obywatelskie, polityczne, ekonomiczne, socjalne i kulturowe, a także prawa „trzeciej generacji” (tzn. prawo do dobrej administracji, zdrowego środowiska i ochrony konsumenta); uważa, że UE powinna wypracować ramy regulacyjne chroniące przed naruszaniem praw człowieka przez przedsiębiorstwa;
7. podkreśla, że włączenie Karty do pierwotnego prawa UE, mimo że nie poszerza zakresu kompetencji Unii i jest zgodne z zasadą pomocniczości określonej w jej art. 51, stwarza nowe rodzaje odpowiedzialności po stronie instytucji podejmujących i wykonujących decyzje, a także po stronie państw członkowskich, gdy wdrażają one prawo unijne na szczeblu krajowym, oraz że postanowienia Karty stały się przez to możliwe do bezpośredniego stosowania przez sądy europejskie i krajowe; wzywa instytucje UE i państwa członkowskie, żeby zwiększyły spójność wśród swoich różnych organów odpowiedzialnych za monitorowanie i wdrażanie, tak aby skutecznie stosować ustanowione, kompleksowe ramy oraz wzmocnić ogólnounijny mechanizm monitorowania oraz system wczesnego ostrzegania, taki jak wszechstronny przegląd okresowy;
8. przypomina, że poszanowanie zasadniczych wartości UE oraz ochrona i upowszechnianie praw człowieka i wolności podstawowych stanowią wspólną podstawę stosunków Unii z krajami trzecimi, oraz podkreśla, że UE jest związana postanowieniami Karty także w tym względzie; przypomina w związku z tym, że upowszechnianiu demokracji i rządów prawa towarzyszy poszanowanie, ochrona i upowszechnianie praw człowieka i wolności podstawowych; podkreśla, że w ramach nowej struktury instytucjonalnej UE Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) może stworzyć okazję do zwiększenia spójności i skuteczności w dziedzinie działań polityki zewnętrznej propagujących prawa człowieka i demokrację jedynie wtedy, gdy przyjęte zostanie w stosunku do struktury służby, jej zasobów i działań podejście oparte na perspektywie praw człowieka; podkreśla, że Unia odgrywa wiodącą rolę w upowszechnianiu praw człowieka na świecie; w związku z tym wzywa UE do zagwarantowania skuteczności klauzul o prawach człowieka w umowach międzynarodowych oraz do uwzględnienia zasad Karty przy zawieraniu umów z krajami trzecimi, a także do utrzymania spójności między polityką wewnętrzną i zewnętrzną w dziedzinie praw człowieka;

(1) Dz.U. C 287E z 29.11.2007, s. 309.

Środa, 15 grudnia 2010 r.

9. stwierdza ponownie, że przystąpienie UE do EKPCz będzie stanowiło minimalny poziom ochrony praw człowieka i wolności podstawowych w Europie oraz zapewni dodatkowy mechanizm egzekwowania praw człowieka, a mianowicie możliwość odwoływania się do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w związku z naruszeniem praw człowieka wynikającym z działania jednej z instytucji UE lub państwa członkowskiego wdrażającego przepisy prawa UE, wchodzącym w zakres EKPCz; stwierdza ponadto, że orzecznictwo ETPCz wniesie w związku z tym dodatkowy wkład w obecne i przyszłe działania UE na rzecz przestrzegania i upowszechniania podstawowych wolności w dziedzinie swobód obywatelskich, wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, w uzupełnieniu orzecznictwa TS w tej dziedzinie;

10. wzywa państwa członkowskie UE i Rady Europy, żeby jasno wyraziły swoje polityczne zaangażowanie w proces przystąpienia i umowę o przystąpieniu oraz wyraziły chęć wsparcia w tym zakresie oraz żeby zadbały o przejrzystość procedu przystąpienia, podkreślając jednocześnie potrzebę należytego konsultowania się z odpowiednimi zainteresowanymi stronami; wzywa Komisję do sfinalizowania wewnętrznych konsultacji i negocjacji z Radą Europy oraz do znalezienia odpowiednich rozwiązań dla głównych kwestii technicznych, tak aby zakończyć proces przystąpienia w rozsądnym terminie oraz aby zapewnić jak najwyższy poziom ochrony praw człowieka w Europie;

11. wzywa Komisję i państwa członkowskie, żeby uświadamiały o korzyściach przystąpienia do EKPCz i o wszystkich wymogach, jakie muszą spełnić wnioskodawcy, opracowując wytyczne na temat odpowiedniego stosowania i skutków tego dodatkowego mechanizmu, aby zagwarantować, że będzie on mógł być efektywnie i skutecznie stosowany, oraz włączając te kwestie do szkolenia we wszystkich odpowiednich grupach zawodowych;

12. ponadto z zadowoleniem przyjmuje nowe zobowiązania horyzontalne ustanowione przez traktat lizboński w celu przeciwdziałania wyłączeniu społecznemu i dyskryminacji oraz wspierania sprawiedliwości i ochrony społecznej, równości kobiet i mężczyzn, poszanowania dla życia prywatnego i rodzinnego, solidarności pokoleń i ochrony praw dziecka, opracowania wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej oraz w celu zwalczania handlu ludźmi, a także przez wyraźne odniesienie w traktacie do osób należących do mniejszości, co odzwierciedla inną wartość podstawową Unii; przyjmuje również z zadowoleniem fakt, że Unia uzyskała osobowość prawną, która umożliwia jej przystępowanie do umów międzynarodowych, zwiększenie ochrony sądowej poprzez poszerzenie właściwości TS na dziedziny, które wyraźnie odnoszą się do ochrony praw podstawowych, takie jak współpraca policyjna i sądowa w dziedzinie prawa karnego, zwiększona rola Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych w procesie podejmowania decyzji na szczeblu europejskim, w szczególności w ocenie wdrażania polityki UE w zakresie PWBS, oraz zwiększona rola obywateli europejskich, którym obecnie przysługuje prawo do inicjowania ustawodawstwa unijnego w drodze europejskiej inicjatywy obywatelskiej, a także zobowiązanie do utrzymywania otwartego, przejrzystego i regularnego dialogu ze stowarzyszeniami przedstawicielskimi i społeczeństwem obywatelskim (art. 11 ust. 2 TUE);

13. wzywa do pełnego i spójnego wdrażania – zgodnie z międzynarodowym i europejskim prawem w zakresie praw człowieka – programu sztokholmskiego, który zobowiązania i zasady wynikające z traktatu wdroży w praktyce, ustanawiając dla PWBS wytyczne strategiczne;

Institucje wdrażające nową strukturę praw podstawowych

14. uważa, że instytucje europejskie często działały równolegle w dziedzinie ochrony praw podstawowych i w związku z tym wzywa do refleksji nad podejmowanymi działaniami i do usprawnionej współpracy między instytucjami, takiej jak ustanowiona współpraca międzyinstytucjonalna na rzecz corocznego monitorowania sytuacji praw człowieka w UE, tak aby każda instytucja mogła opierać się na sprawozdaniach innych instytucji;

15. odnotowuje stworzenie w ramach Komisji nowej kompetencji „sprawiedliwość, prawa podstawowe i obywatelstwo”, gdyż wskazuje to na zobowiązanie tej instytucji do przyspieszenia wysiłków w dziedzinie praw i wolności podstawowych jako pozytywną odpowiedź na wielokrotne apele Parlamentu w tej sprawie; taki rozdział między sprawiedliwością a bezpieczeństwem nie powinien wzmacniać złe pojętej dychotomii między potrzebą ochrony praw człowieka wszystkich ludzi a potrzebą zagwarantowania ich bezpieczeństwa; nowy komisarz powinien zwrócić szczególną uwagę na politykę UE w zakresie walki z nielegalną migracją i terroryzmem, a pełne poparcie ze strony kolegium komisarzy jest kluczowe, aby nowy komisarz miał należyte powołanie;

16. apeluje do Komisji, by rok 2013 uczyniła „europejskim rokiem obywatelstwa” w celu rozpoczęcia debaty nad obywatelstwem europejskim i powiadomienia obywateli europejskich o przysługujących im prawach, w szczególności nowych prawach wynikających z wejścia w życie traktatu lizbońskiego;

Środa, 15 grudnia 2010 r.

17. oczekuje, że nowy komisarz właściwy w tych sprawach podejmie konkretne działania, zgodnie z zadeklarowanymi już zamiarami; zwłaszcza, co jest najważniejsze, z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie do wprowadzenia oceny wpływu na prawa podstawowe wszelkich nowych wniosków ustawodawczych; do dokonania przeglądu procesu ustawodawczego w celu zapewnienia, że teksty opracowane w wersji ostatecznej będą zgodne z Kartą; do stosowania polityki „zero tolerancji” wobec naruszeń Karty poprzez przeprowadzanie gruntownych dochodzeń i wszczynanie procedur w sprawie uchybienia, jeżeli państwa członkowskie naruszają zobowiązania z zakresu praw człowieka przy stosowaniu praw UE; do upewnienia się, że obywatele UE są właściwie poinformowani o nowej strukturze praw podstawowych; wzywa do nadania dalszego biegu komunikatowi z 2003 r. w sprawie art. 7 Traktatu o Unii Europejskiej (COM(2003)0606), żeby określić przejrzysty i spójny sposób zarządzania ewentualnym naruszeniem praw człowieka i odpowiednio korzystać z art. 7 TUE w oparciu o nową architekturę praw podstawowych;

18. przypomina Komisji, żeby monitorowała wszelkie nowe wnioski ustawodawcze pod kątem zgodności z Kartą oraz żeby sprawdzała w związku z tym istniejące instrumenty; proponuje, żeby oceny wpływu towarzyszące wnioskowi Komisji wyraźnie wskazywały, czy takie wnioski są zgodne z Kartą, tak aby ta kwestia stała się nieodłączną częścią przedstawiania wniosków ustawodawczych; przypomina Komisji o jej wyraźnie określonym zadaniu włączania zainteresowanych stron w szerokie konsultacje w celu zapewnienia spójności i przejrzystości działań Unii (art. 11 ust. 3 TUE); podkreśla w związku z tym znaczenie platformy APP jako istotnego instrumentu do wypełnienia tego zadania;

19. przypomina Komisji, żeby podejmowała obiektywne dochodzenie i wszczyniała procedurę w sprawie uchybienia w każdym przypadku naruszenia przez państwo członkowskie praw wynikających z Karty w procesie wdrażania ustawodawstwa unijnego; przypomina ponadto Komisji, żeby żądała od państw członkowskich rzetelnych danych i informacji oraz aby zbierała te informacje także ze źródeł pozarządowych, a także by zwróciła się do APP i innych organów ds. praw człowieka o ich wkład;

20. zwraca uwagę na odradzanie się w ostatnim czasie nacjonalizmu, ksenofobii i dyskryminacji w niektórych państwach członkowskich i podkreśla kluczową rolę, jaką Komisja Europejska powinna przyjąć w celu zapobiegania ewentualnemu naruszaniu praw podstawowych i zwalczania go;

21. podkreśla znaczenie dorocznego monitorowania przez Komisję zgodności z Kartą oraz zauważa, że jej sprawozdania z monitoringu powinny zawierać ocenę wdrażania zagwarantowanych praw, ocenę najbardziej spornych kwestii i sytuacji najbardziej narażonych grup w Unii, istniejących luk w ochronie, najważniejszych tendencji i problemów strukturalnych na szczeblu unijnym i krajowym; z myślą o zaproponowaniu konkretnych inicjatyw i środków zaleca upowszechnianie sprawdzonych wzorców w państwach członkowskich;

22. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie strategii skutecznego wprowadzania w życie Karty praw podstawowych przez Unię Europejską, zwracając uwagę między innymi na ujęte w skutecznym wdrażaniu podejście prewencyjne, znaczenie szkoleń wewnętrznych w zakresie praw podstawowych, systematyczną kontrolę przez radę ds. oceny wpływu kwestii praw podstawowych w ocenach oddziaływania przygotowywanych przez Komisję, a także przewidziane w komunikacie ukierunkowane, potrzebne w tym zakresie środki dostosowane do różnych sytuacji; ponadto z zadowoleniem przyjmuje nacisk, jaki w wyżej wspomnianym komunikacie Komisja kładzie na znaczenie politycznych kryteriów przystąpienia ustalonych przez Radę Europejską w Kopenhadze w 1993 r., wymagających, aby kraje kandydujące posiadały stabilne instytucje gwarantujące demokrację, praworządność, prawa człowieka oraz poszanowanie i ochronę mniejszości; zachowanie tego kryterium wspiera ochronę praw podstawowych w przyszłych państwach członkowskich;

23. wzywa Komisję, żeby poprzez konkretne wnioski ustawodawcze egzekwowała wartości i zasady wynikające z traktatu, Karty i strategii ustanowionej w programie sztokholmskim oraz aby podczas wykonywania tych czynności uwzględniała orzecznictwo ETPCz; ponadto wzywa do „ulizbonienia” obecnego *acquis* w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej oraz do zwiększenia demokratycznej odpowiedzialności w PWBS;

24. proponuje ustanowienie stosunków roboczych między komisarzem właściwym dla sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa a Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych poprzez regularne zapraszanie komisarza do wymiany poglądów o sprawach i wydarzeniach bieżących dotyczących praw podstawowych;

Środa, 15 grudnia 2010 r.

25. podkreśla, że również Parlament Europejski powinien nadać większą rangę swojej niezależnej ocenie wpływu dotyczącej praw podstawowych w związku z wnioskami legislacyjnymi i poprawkami rozpatrywanymi w procedurze ustawodawczej, aby nadać jej bardziej usystematyzowany charakter, zwłaszcza przez rozszerzenie możliwości przewidzianych obecnie w art. 36 Regulaminu Parlamentu Europejskiego dotyczącym przestrzegania Karty, a także zwracać się do Wydziału Prawnego o opinie w kwestiach prawnych związanych z problematyką praw podstawowych w UE;

26. wzywa Radę, żeby w procesie stanowienia prawa dostosowała się do zmian wymaganych przez traktat i przestrzegała Karty; z tego względu z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie stałej grupy roboczej Rady ds. praw podstawowych, praw obywatelskich i swobodnego przepływu osób oraz podkreśla, że jest istotne, aby ten nowy organ miał szeroki mandat, tak aby objąć kwestie dotyczące praw podstawowych o znaczeniu dla UE i państw członkowskich oraz stworzyć forum wymiany poglądów w Radzie na temat wewnętrznych spraw dotyczących praw człowieka, a także iż istotne jest, żeby prace tego nowego organu były przejrzyste i skuteczne, także w stosunku do Parlamentu Europejskiego;

27. potwierdza międzyinstytucjonalne porozumienie dotyczące wspólnego podejścia w sprawie oceny wpływu⁽¹⁾, wymienione w komunikacie Komisji w sprawie strategii skutecznego wprowadzania w życie Karty praw podstawowych przez Unię Europejską, w którym stwierdza się, że Parlament i Rada są odpowiedzialne za dokonanie oceny wpływu ich poprawek;

28. wzywa Radę, aby zadbała o to, by Grupa robocza Rady ds. praw podstawowych, praw obywatelskich i swobodnego przepływu osób (FREMP) dysponowała szerokimi uprawnieniami, które mogłyby obejmować na przykład omawianie i udzielanie oficjalnej odpowiedzi na sprawozdania APP (dodatkowo zalecenia organów traktatowych ONZ, szczególne procedury i mechanizmy), ocenę zewnętrznego wpływu w zakresie praw człowieka instrumentów i polityki UE w porozumieniu z Grupą roboczą Rady ds. praw człowieka (COHOM), zapewnienie koordynacji z agencjami nieposiadającymi mandatu w zakresie praw człowieka, ale których działania mają wpływ na prawa człowieka (np. EBI lub FRONTEx), badanie podpisania przez UE i państwa członkowskie, ratyfikacji i przestrzegania międzynarodowych instrumentów w zakresie praw człowieka oraz tworzenie forum umożliwiającego Radzie wymianę poglądów na tematy związane z prawami człowieka;

29. wzywa do poszanowania prawa Parlamentu do demokratycznej kontroli, opartego na traktatach; podkreśla konieczność zwiększenia przejrzystości i dostępu do dokumentów między instytucjami UE, aby rozwinąć skuteczniejszą współpracę międzyinstytucjonalną, także w zakresie odpowiedzialności w sprawach dotyczących praw podstawowych; podkreśla swoją rolę w podejmowaniu działań w następstwie swoich rezolucji dotyczących praw człowieka w UE oraz swoją rolę w ocenie pracy innych instytucji UE – ich działań lub ich zaniechań – pracujących nad oceną wydarzeń w przedmiotowej dziedzinie (np. w formie sprawozdań rocznych), w której łączy przesłanie polityczne z podejściem opartym na faktach; podkreśla prawo – na mocy art. 218 ust. 10 TFUE – do bycia natychmiastowo i w pełni powiadamianym na wszystkich etapach procedury o międzynarodowych umowach pomiędzy Unią a państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi;

30. potwierdza, że TS ma zwiększoną rolę w zagwarantowaniu, żeby wszystkie instytucje UE, agencje i państwa członkowskie wdrażające prawo unijne odpowiednio przestrzegały Karty, oraz zauważa, że umożliwi to TS wzmocnienie i rozwinięcie orzecznictwa w dziedzinie praw podstawowych; podkreśla potrzebę ustalonej współpracy między sądami krajowymi, TS i ETPCz w dalszym rozwoju spójnego systemu orzecznictwa w tej dziedzinie;

31. podkreśla rolę APP w stałym przestrzeganiu praw podstawowych w Unii oraz implikacji traktatu lizbońskiego w tym zakresie, poprzez zapewnienie analizy, wsparcia i wiedzy fachowej, które to zadanie wymaga dobrej jakości, obiektywności, rzeczywistej bezstronności i przejrzystości; wzywa Komisję do przeglądu i wzmocnienia mandatu APP w celu dostosowania prac agencji do nowych wymogów wynikających z Traktatu z Lizbony i Karty; wskazuje, że w ramach zmienionego mandatu monitorującą rolę APP powinno się poszerzyć na kraje przystępujące; dlatego potrzebne są środki odpowiednie do jej zadań, których zakres powiększa wdrożenie Karty; ponownie wzywa do pełnego włączenia Parlamentu do przeglądu wieloletniego programu APP; z zadowoleniem przyjmuje włączenie do rocznego sprawozdania APP załącznika, który określa bieżącą sytuację w odniesieniu do ratyfikacji przez państwa członkowskie międzynarodowych instrumentów w zakresie praw człowieka;

32. podkreśla, że głównym zadaniem APP jest dostarczanie instytucjom podejmującym decyzje informacji o faktach i danych w sprawach związanych z prawami podstawowymi oraz że w tym celu agencja gromadzi i analizuje informacje i dane, a także upowszechnia wiedzę, prowadząc badania naukowe i sondaże w oparciu o dokładną metodologię, publikując sprawozdania tematyczne i sprawozdania roczne oraz współpracując ze społeczeństwem obywatelskim i wspierając z nim dialog; z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie agencji za rok 2009 oraz jej podejście polegające na dokonywaniu porównawczego przeglądu i pokazywaniu sprawdzonych wzorców w 27 państwach członkowskich;

⁽¹⁾ Dokument Rady 14901/05 z dnia 24.11.2005 r.

Środa, 15 grudnia 2010 r.

33. wzywa instytucje UE podejmujące decyzje, żeby korzystały z danych i informacji faktycznych przekazywanych przez APP w przygotowawczej fazie działań legislacyjnych, w procesie podejmowania decyzji lub monitorowania oraz aby prowadziły stałą i ścisłą współpracę z APP, z udziałem jej platformy organizacji pozarządowych;
34. wzywa wszystkie pozostałe agencje europejskie, aby przestrzegały swojego zobowiązania do ochrony praw podstawowych oraz aby we wszystkich swoich działaniach kierowały się podejściem zgodnym z prawami podstawowymi; ponadto wzywa UE do zapewnienia pełnej odpowiedzialności prawnej jej agencji w tym zakresie;
35. uważa, że FRONTEX powinien nawiązać współpracę strukturalną z agencjami zajmującymi się prawami podstawowymi lub migrantami, lub sprawami azylu oraz z Wysokim Komisarzem ONZ ds. Uchodźców dla ułatwienia operacji mających skutki dla ochrony praw człowieka; z zadowoleniem przyjmuje umowę o współpracy podpisaną między FRONTEX-em i APP w 2010 r.;
36. podkreśla, że UE i państwa członkowskie w odpowiednich zakresach dzielą się obowiązkami w dziedzinie wdrażania i/lub egzekwowania praw człowieka i praw podstawowych, zgodnie z zasadą pomocniczości, oraz że po stronie państw członkowskich i instytucji UE te dzielone obowiązki i kompetencje mają charakter zarówno możliwości, jak i obowiązku; podkreśla wzmocnioną rolę parlamentów narodowych na mocy traktatu lizbońskiego oraz opowiada się za formalnym ustanowieniem stałego dialogu między Parlamentem Europejskim i parlamentami narodowymi;
37. przypomina państwom członkowskim o ich obowiązku dostarczania na żądanie Komisji, która stoi na straży traktatów, rzetelnych danych i informacji;
38. podkreśla znaczenie organów sądowych w państwach członkowskich, które odgrywają pierwszorzędą rolę w zapewnieniu przestrzegania i egzekwowania praw człowieka, i dlatego nalega na wspieranie łatwego dostępu do sądów i postępowań w rozsądnych granicach czasowych jako środka zwiększenia ochrony praw podstawowych i praw człowieka; nalega na państwa członkowskie, żeby stale zapewniały szkolenie krajowych sędziów w dziedzinie podstawowych praw i wolności, w tym w zakresie nowych elementów w tej dziedzinie wprowadzonych traktatem lizbońskim;
39. wyraża przekonanie, że działania UE powinny dotyczyć nie tylko łamania praw podstawowych po dokonaniu czynu, ale również powinny mieć na celu zapobieganie takim czynom; w związku z tym apeluje o rozważenie mechanizmów wczesnego wykrywania ewentualnych przypadków łamania praw podstawowych w UE i jej państwach członkowskich, tymczasowego zawieszenia środków stanowiących takie pogwałcenie, przyspieszonych procedur prawnych w celu określenia, czy dany środek jest sprzeczny z prawami podstawowymi UE, oraz określenia sankcji, w przypadku gdy takie środki są mimo wszystko wdrażane niezgodnie z prawem UE;
40. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie, żeby zdwoiły wysiłki na rzecz właściwego informowania i podniesienia świadomości obywateli, jako że prawa podstawowe można chronić skuteczniej, jeżeli ludzie sami są świadomi swoich praw oraz dostępnych mechanizmów ich ochrony; wzywa do aktywnego korzystania z doświadczeń organizacji obywatelskich i odpowiednich organizacji pozarządowych oraz do utrzymywania stałej współpracy ze wszystkimi organizacjami tego rodzaju przy wdrażaniu nowej struktury praw podstawowych i podejmowaniu działań w konkretnych przypadkach;
41. potwierdza swoje prawo do corocznego wydawania w razie potrzeby sprawozdania na temat sytuacji praw podstawowych w UE, dotyczącego kwestii związanych z prawami podstawowymi w instytucjach UE, agencjach lub państwach członkowskich;

Współpraca z organizacjami międzynarodowymi w nowej strukturze praw podstawowych

42. proponuje, żeby znaleziono sposoby lepszej współpracy instytucji i agencji UE z organizacjami międzynarodowymi zaangażowanymi w ochronę podstawowych praw i wolności oraz żeby lepiej wykorzystywać doświadczenia w tej dziedzinie i skutecznie je upowszechniać;
43. wzywa instytucje UE, żeby w pełni wykorzystały potencjał protokołu ustaleń między Radą Europy i UE w interesie większej synergii i spójności na szczeblu europejskim oraz żeby lepiej korzystano z fachowej wiedzy uzyskanej dzięki mechanizmom monitorowania sytuacji praw człowieka, standardów i ustaleń opracowanych przez Radę Europy, co zapobiegnie dublowaniu prac; potwierdza, że Unia powinna bardziej zaangażować się w prace Komisarza Praw Człowieka oraz że powinna w większym stopniu uwzględniać je, realizując politykę w dziedzinie wolności, sprawiedliwości i bezpieczeństwa;

Środa, 15 grudnia 2010 r.

44. wzywa państwa członkowskie UE, żeby podpisały i ratyfikowały zasadnicze konwencje Rady Europy i ONZ na temat praw człowieka oraz dodatkowe protokoły fakultatywne, m.in. Europejską kartę społeczną (zmienioną), Konwencję o przeciwdziałaniu handlowi ludźmi, Konwencję ramową o ochronie mniejszości narodowych, Europejską kartę języków regionalnych lub mniejszościowych Rady Europy, a także Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, Konwencję ONZ dotyczącą statusu uchodźców, Konwencję ONZ o ochronie praw wszystkich pracowników-migrantów i członków ich rodzin, Konwencję ONZ o przestępczości zorganizowanej i związane z nią dwa protokoły w sprawie nielegalnego handlu ludźmi i przemytu migrantów, Konwencję ONZ o likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, Konwencję ONZ o prawach dziecka oraz konwencję o prawach osób niepełnosprawnych; ponadto sugeruje, żeby w europejskim procesie legislacyjnym bardziej brano pod uwagę dokumenty międzynarodowe i bardziej się na nie powoływano;

45. podkreśla potrzebę zwrócenia należytej uwagi na rozmaite mechanizmy monitoringu ONZ oraz na ustalenia organów ONZ właściwych dla praw człowieka, a także sugeruje, żeby ściśle stosowano się do zaleceń tych organów wydawanych dla państw członkowskich; wskazuje na znaczenie wszechstronnego przeglądu okresowego (UPR) Rady Praw Człowieka ONZ; zaleca współpracę z Biurem Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka oraz Biurem Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców; oraz z zadowoleniem przyjmuje otwarcie w Brukseli pierwszego Europejskiego Biura Regionalnego Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka;

46. podkreśla istotną rolę i aktywną działalność Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR), specjalnych przedstawicieli OBWE ds. wolności mediów i zwalczania handlu ludźmi oraz Wysokiego Komisarza OBWE ds. Mniejszości Narodowych;

47. zwraca się do państw członkowskich zasiadających w Radzie Bezpieczeństwa ONZ, aby zadbały o gwarancje praw proceduralnych podczas sporządzania list domniemych grup terrorystycznych lub terrorystów i usuwania z nich wpisów, zgodnie z wymogami stosownego orzecznictwa TS;

Najbardziej naglące wyzwania nowych czasów

48. podkreśla, że nowa struktura będzie oceniana na podstawie tego, jak skutecznie właściwe instytucje w państwach członkowskich i na szczeblu europejskim rozwiązują najbardziej naglące kwestie i najczęściej powtarzające się naruszenia prawa, również w ramach stosunków zewnętrznych;

49. w związku z tym przypomina wszystkie rezolucje i debaty, a także ustalenia misji w 2009 r. na temat praw podstawowych, które pokazały, że wiele kwestii nie zostało jeszcze rozwiązanych oraz że istnieją szczególne przypadki naruszeń praw podstawowych, które wymagają pilnych i konkretnych działań, strategii średnioterminowych i długoterminowych rozwiązań oraz działań następczych ze strony instytucji UE, takich jak:

- ochrona czterech podstawowych wolności jako zasadniczych osiągnięć UE, ze zwróceniem szczególnej uwagi na swobodę przemieszczania się obywateli UE,
- zabezpieczenie praw wszystkich osób przebywających na terytorium UE, niezależnie od obywatelstwa,
- zapewnienie pewności prawnej i istnienia odpowiednich systemów kontroli i równowagi zdrowego systemu demokratycznego,
- zagwarantowanie ochrony danych osobowych i prywatności, w tym gromadzenia, przetwarzania, przekazywania i przechowywania danych osobowych lub finansowych, zarówno w obrębie jak i poza UE, zgodnie z zasadami celowości, konieczności i proporcjonalności oraz z prawem do sprostowania oraz do odwołania się, oraz wspieranie odpowiedniej równowagi między indywidualnymi wolnościami i zbiorowym bezpieczeństwem, któremu zagrażają nowe formy terroryzmu i przestępczości zorganizowanej,
- zwalczanie handlu ludźmi – zwłaszcza kobietami i dziećmi – ponieważ jest on formą niewolnictwa, zauważa, że pomimo prawodawstwa unijnego i krajowego oraz zobowiązań politycznych podejmowanych przez wiele lat ocenia się, iż rocznie kilkaset tysięcy osób jest sprzedawanych do UE lub na obszarze UE, oraz podkreśla konieczność szybszego zajęcia się tym rodzajem przestępczości, w tym za pośrednictwem nowego projektu dyrektywy UE, który zawiera propozycję powołania krajowych sprawozdawców monitorujących wdrażanie polityki przeciwdziałania handlowi ludźmi na szczeblu krajowym,

Środa, 15 grudnia 2010 r.

- ochrona praw uchodźców i migrantów, zadbanie o to, by zarządzanie przez UE przepływami migracyjnymi i negocjacje z państwami trzecimi w sprawie umów o readmisji nie narażały takich osób na pogwałcenie ich praw człowieka,
- ochrona praw ofiar przemocy, przestępczości, wojny i łamania praw człowieka – dziedzina, w której potrzebne jest ustawodawstwo unijne, bez odwracania uwagi i przekierowania środków przeznaczanych na zapobieganie, zwalczanie przestępców i terrorystów oraz przeciwdziałanie podstawowym przyczynom, podkreśla konsultacje publiczne w UE na temat poprawy praw ofiar przestępczości i przemocy zapoczątkowane na początku 2010 r. i oczekuje na wynikający z nich wniosek Komisji w sprawie konkretnych środków wspierających ofiary w trakcie całego procesu sądowego; przypomina inicjatywę państw członkowskich w sprawie europejskiego nakazu ochrony w celu zwiększenia ochrony ofiar przemieszczających się pomiędzy państwami członkowskimi UE, ale domaga się prawnego wyjaśnienia jego postanowień,
- opracowanie unijnej strategii dotyczącej praw dziecka poprzez praktyczne środki zwalczania wykorzystywania dzieci, wykorzystywania w celach seksualnych i pornografii dziecięcej, żeby wspierać bezpieczniejsze korzystanie z Internetu i zlikwidować pracę dzieci i ubóstwo dzieci, pamiętając o tym, że według szacunków 10-20 % dzieci w Europie stanie się w dzieciństwie obiektem ataku na tle seksualnym, że badania wskazują, iż ofiary dziecięce przedstawiane w pornografii są coraz młodsze oraz że obecne warunki gospodarcze na świecie grożą tym, iż jeszcze więcej dzieci zostanie zmuszone do pracy lub popadnie w ubóstwo,
- wspieranie polityki azylowej i imigracyjnej Unii Europejskiej w oparciu o wartości i zasady ujęte w traktatach, w Karcie i w EKPC,
- opracowanie strategii UE na rzecz praw osób niepełnosprawnych, które nadal są ofiarą dyskryminacji w życiu społecznym, zawodowym i kulturalnym,
- zakaz i likwidacja wszelkich form dyskryminacji, w oparciu o art. 21 Karty, we wszystkich sferach życia, w tym tworzenia profili etnicznych, oraz jednocześnie uwzględnienie ustanowionych zobowiązań i uprawnień prawnych,
- ochrona różnorodności językowej jako dziedzictwa kulturowego Europy, w tym języków mniejszości,
- zakaz karania za używanie języka różnego od języka urzędowego państwa członkowskiego,
- walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- opracowanie nakierowanej na działania strategii na szczeblu UE mającej na celu wspieranie integracji Romów i włączanie tej kwestii do głównego nurtu polityki realizowanej na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym oraz ustanowienie współpracy pomiędzy państwami członkowskimi i UE,
- ustanowienie ogólnounijnych ram w zakresie praw proceduralnych podejrzanych w postępowaniu karnym,
- zagwarantowanie i wspieranie wolności prasy w Unii Europejskiej, której sytuacja pogarsza się z roku na rok, czego najlepiej dowodzą koncentracja mediów, naciski wywierane na dziennikarzy i ich pracę, a także wytaczanie procesów dziennikarzom z nieprawdziwych i błahych powodów,
- ocena obowiązujących umów o readmisji zawartych przez UE oraz ocena wpływu na prawa podstawowe polityki UE w zakresie umów o readmisji,
- wspieranie integracji społecznej najsłabszych osób poprzez edukację i działania pozytywne, skierowane również wobec osób przebywających w więzieniach lub skazanych na kary alternatywne oraz byłych więźniów, a także za pomocą wszelkich innych środków sprzyjających resocjalizacji,
- prawo do edukacji dla wszystkich,
- ochrona migrantów, w szczególności osób ubiegających się o azyl,

Środa, 15 grudnia 2010 r.

- zachęcanie społeczeństwa obywatelskiego do wspierania przejrzystej i regularnej debaty poświęconej prawom podstawowym tak, aby zapewnić im ochronę w możliwie szerokim zakresie,
- zwalczanie wszelkich przejawów rasizmu, ksenofobii i antysemityzmu,
- wspieranie lepszego porozumienia międzyreligijnego i międzykulturowego w celu udoskonalenia procesu integracji europejskiej,
- ochrona praw nielegalnych migrantów w UE,
- ochrona wolności wypowiedzi i wolności, niezależności i pluralizmu wszystkich mediów i prasy oraz wolnego przepływu informacji,
- ochrona swobody przekonań, sumienia i wyznania przed jakimkolwiek pogwałceniem, ponieważ jest to prawo podstawowe zagwarantowane w art. 10 Karty, które obejmuje wolność uzewnętrzniania swej religii lub przekonań, publicznie lub prywatnie;

*

* *

50. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie i Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich i państw kandydujących, ONZ, Radzie Europy oraz Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.

Wpływ reklamy na zachowania konsumentów

P7_TA(2010)0484

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wpływu reklamy na zachowania konsumentów (2010/2052 (INI))

(2012/C 169 E/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając dyrektywę 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2006/114/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą reklamy wprowadzającej w błąd i reklamy porównawczej ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów) ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz. U. L 149 z 11.6.2005, s. 22.

⁽²⁾ Dz. U. L 376 z 27.12.2006, s. 21.

⁽³⁾ Dz. U. L 95 z 15.4.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz. U. L 364 z 9.12.2004, s. 1.